

BIURO RADY MIEJSKIEJ
w Skaryszewie
wpt. dnia 15.03.2024
L. dz. 2

SPRAWOZDANIE

z działalności

Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Skaryszewie

za 2023 rok

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

1. Wprowadzenie.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, na podstawie statutu nadanego Uchwałą Rady Miejskiej w Skaryszewie nr XXII/231/2012 z dnia 30 listopada 2012r. wraz ze zmianami. Ponadto Ośrodek koordynuje realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Skaryszewie na lata 2021-2027 oraz gminnych programach: Przeciwdziałania Przemocy w Domowej oraz Programie Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej.

W strukturach Ośrodka wyodrębnione są następujące komórki organizacyjne:

Tabela nr 1. Zatrudnienie na dzień 31. 12. 2023 r.

Komórka organizacyjna	etaty
Dyrektor	1
Zastępca Dyrektora/ księgowy OPS/ pracownik ds. kadrowo-płacowych - 1osoba	1
Dział pomocy środowiskowej i pracy socjalnej, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	7
Dział Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego i Świadczeń Wychowawczych	3
Dział Finansowo-Księgowy/główny księgowy	1,25
Kierowca	1
Asystent Rodziny	1
ŁĄCZNIE:	15,25

Stosownie do art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych „proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku 1 pracownik socjalny ma nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”. W 2023 r. zatrudnionych było 6 pracowników socjalnych, w tym 6 pracowników pracujących w rejonach opiekuńczych. **W chwili obecnej OPS spełnia wymóg ustawowy, gdyż na 1 pracownika przypada 29 rodzin objętych pracą socjalną.** Pracownicy posiadają wykształcenie i kwalifikacje stosowne do wymagań ustawowych. Systematycznie podnoszą kwalifikacje i umiejętności, poprzez udział w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz podmioty zewnętrzne. Ponadto 5 pracowników socjalnych ukończyło specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny. OPS zatrudnia psychologa oraz korzysta z usług Kancelarii Prawnej w ramach obsługi prawnej.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

W realizacji zadań Ośrodek współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

2. Budżet Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustaw: o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych. Realizował również zadania wynikające z programów przyjętych na podstawie ustaw o: przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownicy OPS przejęli obsługę pomocy materialnej dla uczniów wynikającą z ustawy o systemie oświaty – zadanie realizowane jest przez pracowników socjalnych.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu gminy i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Tabela nr 2. Wydatki z podziałem na źródło finansowania.

źródło finansowania	2019	2020	2021	2022	2023
środki z budżetu gminy	1 814 522,80	2 025 347,46	2 231 483,14	2 261 886,53	2 648 806,25
środki z budżetu państwa	26 901 502,81	31 343 123,55	30 388 754,12	28 747 195,36	9 606 782,47
Łącznie	28 716 025,61	33 368 471,01	32 620 237,26	31 009 081,89	12 255 588,72

sprawozdania z wykonania wydatków za okres 2019-2023r.

Tabela nr 3. Wydatki z podziałem na zadania.

Zadania	2019	2020	2021	2022	2023
Zadania własne gminy	2 650 968,59	2 972 777,52	3 027 425,25	12 050 024,72	3 735 810, 46
Zadania zlecone gminie	26 065 057,02	30 395 693,49	29 592 812,01	18 959 057,17	8 519 778,26
Łącznie:	28 716 025,61	33 368 471,01	32 620 237,26	31 009 081,89	12 255 588,72

sprawozdania z wykonania wydatków za okres 2019-2023r.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

3. Świadczenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowych usług opiekuńczych. Przyznanie pomocy następuje w formie decyzji administracyjnej wydawanej na wniosek zainteresowanego lub pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby oczekującej pomocy.

Tabela nr 4: Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji życiowej	2019		2020		2021		2022		2023	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie
ubóstwo	120	410	82	225	73	179	62	149	64	125
sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bezdomność	3	5	3	3	4	4	3	3	5	5
bezrobocie	163	549	122	363	104	286	92	239	100	233
niepełnosprawność	89	239	66	169	62	137	56	116	51	100
długotrwała lub ciężka choroba	88	243	70	182	74	169	51	107	65	156
przemoc w rodzinie	2	3	2	4	1	3	1	3	3	10
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	31	174	25	137	24	131	17	92	24	123
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	57	240	39	160	39	130	32	126	32	127
trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	4	4	1	1	8	11
alkoholizm lub narkomania	3	5	4	5	1	1	0	0	2	2
zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	3	16	4	12	10	31	2	5	4	7
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: sprawozdania MPIPS za 2019-2023r.

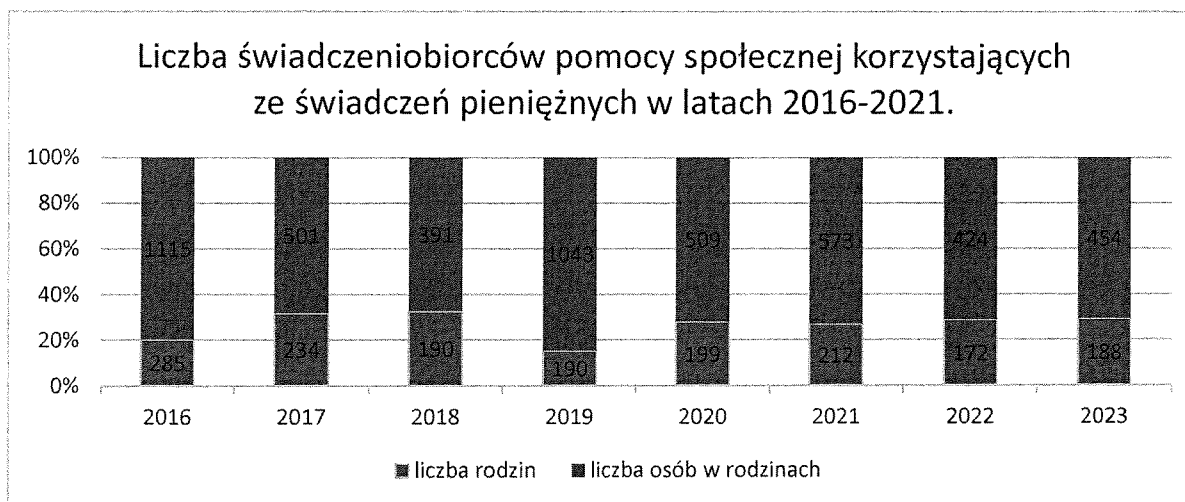
MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Wsparcie finansowe realizowane jest w formach pieniężnych oraz niepieniężnych. Pomoc udzielana jest ze względu na trudną sytuację życiową, przy spełnieniu kryterium dochodowego oraz przesłanek wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, które w szczególności mogą stanowić powód przyznania osobom i rodzinom świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela nr 5. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.

	Pomoc we wszystkich formach	W tym: pomoc finansowa	
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	345	285	1115
2017	299	234	501
2018	391	190	391
2019	333	190	1043
2020	365	199	509
2021	212	155	317
2022	172	158	424
2023	188	157	454

Źródło: sprawozdania MPIPS za 2016-2023r.

Od roku 2017 utrzymuje się tendencja spadkowa osób korzystających ze świadczeń pieniężnych w ramach pomocy społecznej. Jak widać na załączonym wykresie tylko w roku 2020 mamy do czynienia z nieznacznym wzrostem świadczeniobiorców. W roku 2021 widoczny jest znaczny spadek rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W roku 2022 też zauważalny jest spadek osób korzystających z pomocy społecznej. W roku 2023 o 10 rodzin wzrosła liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Wnioski: Niewątpliwie przyczyną tego jest poprawa sytuacji materialno - bytowej rodzin, spowodowana wsparciem w ramach programów społecznych, np. świadczenia wychowawcze, świadczenia Dobry Start. Z drugiej zaś strony podniesienie płacy minimalnej powoduje, że duży odsetek rodzin nie kwalifikuje się do pomocy społecznej z powodu przekroczenia ustawowego kryterium dochodowego. Wzrost osób ubiegających się o pomoc w 2023r. dotyczy grupy rodzin niepełnych i emerytów.

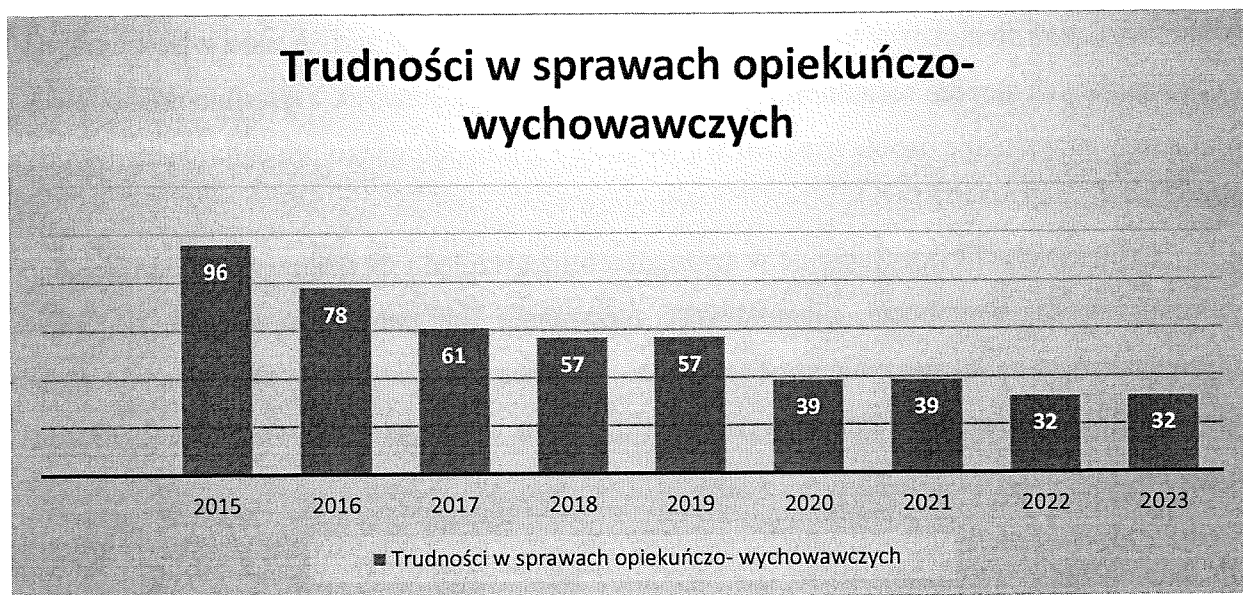
Wzrost świadczeniobiorców w grupie emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej stanowi 10,26% ogółu świadczeniobiorców. W roku 2023 z pomocy społecznej korzystało 23 emerytów i rencistów. Osoby te coraz liczniej zgłaszają się o pomoc z uwagi na duże wydatki związane z leczeniem oraz kosztami utrzymania domów.

Niemniej jednak spośród osób korzystających z pomocy społecznej najliczniejszą grupę odbiorów stanowią rodziny z dziećmi, w których przyczyn ubóstwa należy doszukiwać się w sytuacji związanej bezrobociem, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością jednego z członków rodziny czy dziedziczną nieporadnością życiową.

Z kolei poniższy wykres odnosi się do problemu jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Od 2018 do 2019 roku liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, utrzymywała się na stałym poziomie. Od roku 2020 nastąpił znaczny spadek świadczeniobiorców z problemami opiekuńczo wychowawczymi. Od roku 2022r. liczba rodzin niewydolnych wychowawczo utrzymuje się na tym samym poziomie.

Wniosek: Do spadku liczby rodzin z tym problemem przyczynia się praca asystenta rodziny, który w ramach tworzonych razem z rodzinami planów pracy przyczynia się do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku domowym i społecznym. Dzięki działaniom asystenta, rodzina staje się bardziej wydolna, nabywa umiejętności gospodarowania własnym budżetem, budują się więzy rodzinne, czego skutkiem jest wychodzenie z systemu pomocy społecznej. Pozytywny skutek w tym procesie odnoszą też działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej. Dodatkowym instrumentem który jest pomocny w poprawie sytuacji rodziny jest wsparcie psychologiczne zarówno dla osób dorosłych jak i dla dzieci, które na stałe znajduje się w ofercie ośrodka pomocy społecznej.

Trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

3.1. Pomoc materialna.

System świadczeń pieniężnych obejmuje największą grupę odbiorców, którzy stanowią 54,86% rodzin korzystających z pomocy we wszystkich formach. Przyznawanie świadczeń na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane, jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie osoby korzystającej z pomocy społecznej.

Świadczenia finansowe udzielane są w szczególności w formie zasiłków stałych i okresowych, na realizację, których środki finansowe przekazywane są z budżetu państwa w formie dotacji oraz zasiłków celowych, realizowanych ze środków własnych gminy.

Tabela nr 6. Świadczenia pieniężne w formie zasiłków.

forma pomocy	2022			2023		
	liczba		Kwota świadczeń	liczba		Kwota świadczeń
	rodzin	osób w rodzinie		rodzin	osób w rodzinie	
zasiłek celowy w tym: zasiłek celowy specjalny	132	354	94 380,00	131	323	100 075,00
	32	67	14 400,00	36	55	12 950,00
zasiłek okresowy	23	36	50,469,00	37	64	67 343,00
zasiłek stały	50	60	344 250,00	50	58	322 360,00

Źródło: sprawozdanie MPIPS za okres 2022 - 2023r.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Spośród świadczeń pieniężnych największe wydatki ponoszone są na zasiłki stałe, adresowane do osób posiadających stopień niepełnosprawności, spełniających ustawowe kryterium dochodowe. Zasiłek stały przysługuje osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Obydwa świadczenia wypłacane są do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a osiąganym dochodem, na warunkach określonych w ustawie

3.1.1 Świadczenia rodzinne

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód netto, w przeliczeniu na osobę w rodzinie, z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy, który w 2023 r. nie mógł przekraczać kwoty 674 zł na osobę.

Tabela nr 7. Zasiłek rodzinny i dodatki

forma świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2019	Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2020	Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2021	Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2022	Kwota wypłaconych świadczeń w roku 2023
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka	3 725 413,26	3 543 616,00	3 137 343,00	2 571 589,49	2 133 839,00
Świadczenia opiekuńcze	2 400 370,00	3 081 486,00	3 363 433,00	3 857 806,00	4 484 442,00

Źródło: sprawozdanie ze świadczeń rodzinnych za okres 2019-2023rok

Niezależnie od wysokości dochodu, przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny przeznaczony dla niepełnosprawnych dzieci, osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym i osób, które ukończyły 75 lat oraz świadczenie pielęgnacyjne w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności przy spełnieniu wskazań wynikających z ustawy.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Świadczenia wychowawcze wypłacane od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2022. na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Tabela nr 8. Świadczenia wychowawcze

Rok	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych na dzieci	Kwota świadczeń wychowawczych bez kosztów obsługi
1.	2.	3.
2019	35 115	17 557 370,00
2020	42 696	21 178 654,00
2021	42 815	21 301 343,46
2022	17 636	8 754 052,38
2023	8	3 036,00

Źródło: sprawozdanie ze świadczeń wychowawczych za okres od 2019 do 2023rok

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również działania w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela nr 9. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia	Liczba osób							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fundusz alimentacyjny	78	51	46	37	43	38	38	39

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych wynikają bezpośrednio z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Środki wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych stanowią 60,41% kwot wypłacanych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Koszt wypłaconych w 2023r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł 204 000,00 zł.

Tabela nr 10. Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych w ramach funduszu alimentacyjnego.

Miejsce przekazania	2019	2020	2021	2022	2023
Należności gminy wierzyciela	48 048,10	24 243,4	5 7030,00	45 670,00	15 481,00
Należności gminy dłużnika	0	0	0	0	0
Budżet państwa	125 340,62	69 633,4	148 056,00	22 312,40	107 750,06
Dochody od innych gmin	0	0	0	0	0

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Tabela nr 11. Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych w ramach zaliczki alimentacyjnej.

Miejsce przekazania	2019	2020	2021	2022	2023
Dochody budżetu gminy	7 706,06	7 695,25	10 825,81	5 157,29	6 221,36
Dochody budżetu państwa	7 706,06	7 695,26	10 825,81	5157,30	6 221,36
Łącznie	15 412,12	15 390,51	21 651,62	10 314,59	12 422,72

Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych w ramach zaliczki alimentacyjnej stanowią należności sprzed 2009r.

3.1.2. Pomoc materialna dla uczniów

Od września 2016 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie realizuje pomoc materialną dla uczniów wynikającą z ustawy o systemie oświaty. W okresie od 1 do 15 września 2023r. o tę pomoc ubiegało się 100 uczniów, z czego zakwalifikowało się 87 osób. Na pomoc materialną dla uczniów w roku 2023 wydatkowano kwotę 194 240,00 zł w tym środki pochodzące z dotacji Wojewody w wysokości 165 942,00 zł.

3.2. Pomoc niematerialna.

Obowiązkiem gminy jest realizacja zadań, które zabezpieczają minimum ludzkiego bytowania, jak zapewnienie ubrania, jednego gorącego posiłku i miejsca do spania każdej osobie tego pozbawionej. Pomoc niematerialna udzielana jest osobom starszym i niepełnosprawnym, z zaburzeniami psychicznymi, a także osobom, które ze względu na chorobę alkoholową lub inne uzależnienia mają tendencje do marnotrawienia środków publicznych. Pomoc ta realizowana jest w formie rzeczowej i instytucjonalnej.

Tabela nr 12. Świadczenia finansowe realizowane w formie niepieniężnej w roku 2023.

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota wypłaconych świadczeń
schronienie	2	2	11 813,00
posilek	59	276	72 359,00
zapewnienie ubrania	0	0	0
usługi opiekuńcze	11	13	24 872,00
sprawienie pogrzebu	1	1	4 400,00
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	14	15	629 328,00

Źródło: sprawozdanie MPIPS za 2023r.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

W związku ze zmianą przepisów, nowym obowiązkiem gminy jest zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W 2023r. w pieczy zastępczej przebywało 11 dzieci, w tym 10 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi opłatność w wysokości 10% w pierwszym roku, 30% w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. **W 2023r. ze środków Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wydatkowano na powyższy cel 182 927,17 zł.**

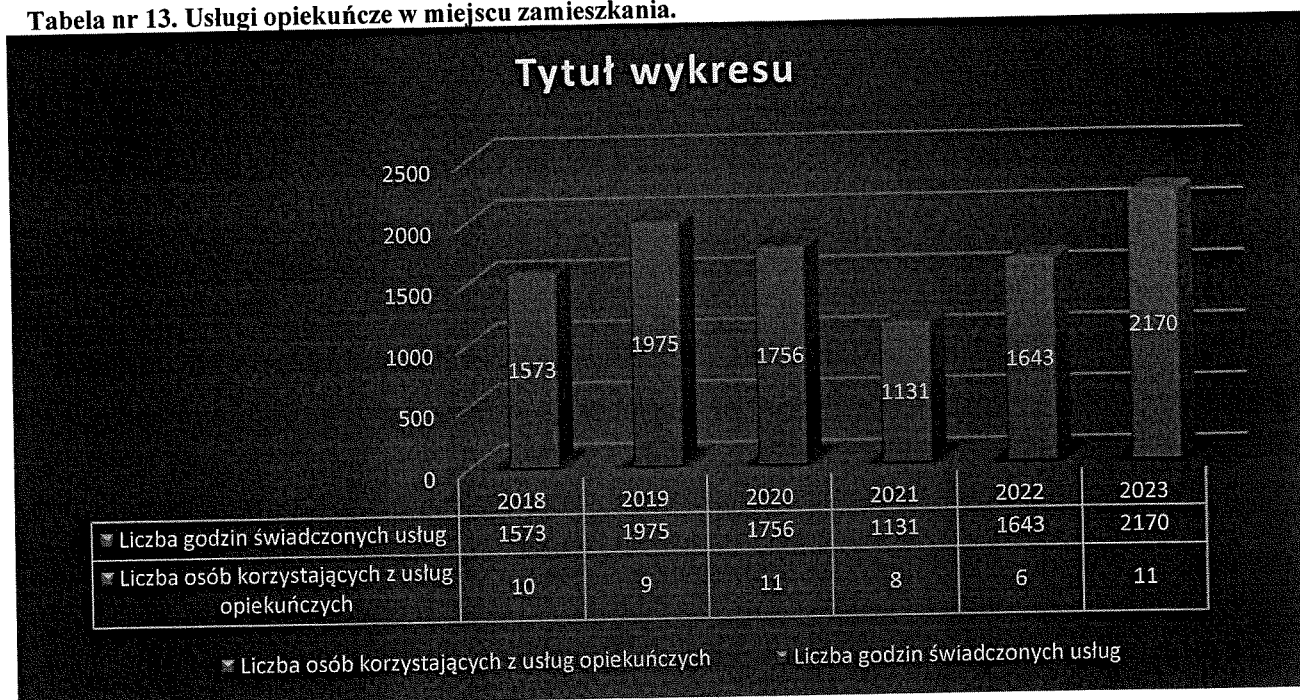
Osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu: dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych fizycznie, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Liczba osób kierowanych do domów pomocy społecznej systematycznie wzrasta. Rosną też koszty odpłatności gminy za pobyt tych osób w DPS. W porównaniu do roku 2022 wydatki z tytułu odpłatności gminy za DPS w 2023r. wzrosły o 34,69 %. Jest to spowodowane wzrostem kosztów utrzymania i funkcjonowania Domów Pomocy Społecznej w których przebywają nasi podopieczni. Wśród osób kierowanych do DPS w większości przypadków stanowią osoby samotne nieposiadające rodziny, wymagające całodobowej opieki.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia lub/i wiek wymagają pomocy osób drugich realizowane są przez 2 opiekunki zatrudnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie w wymiarze 2 etatów. Zakres i wymiar świadczonych usług dostosowany jest do indywidualnych potrzeb i oczekiwań świadczeniobiorców.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Tabela nr 13. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowania w rozwiązywaniu problemów. Jednym z jej elementów jest kontrakt socjalny. Jest on pisemną umową zawieraną z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Pracownicy socjalni Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie w środowisku, dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając możliwości jej samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

Szczególnym nadzorem objęte są rodziny z dziećmi, zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich, gdzie we współpracy z asystentem rodziny i funkcjonariuszami Komisariatu Policji w Skaryszewie monitorowane są te środowiska.

Aby skutecznie udzielać wsparcia i koncentrować się przede wszystkim na osobach, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stosuje metody pracy interdyscyplinarnej. Prowadzi stałą współpracę ze specjalistami, w szczególności ze szkołami, Komisariatem Policji, kuratorami, w zakresie diagnozowania sytuacji i rozeznania potrzeb rodziny, planowania i realizacji pracy z rodziną oraz monitorowania wspólnych klientów.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Odbywa się to poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur, udział w szkoleniach, ale przede wszystkim w ramach pracy Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Różne instytucje z terenu gminy Skaryszew, realizujące działania m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz profilaktyki uzależnień, reprezentowane są w Komisji i Zespole przez swoich przedstawicieli. Ich obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej odbywają się w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skaryszewie. W 2023r. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował 38 spotkań Zespołu. Postępowania w indywidualnych przypadkach prowadzą grupy diagnostyczno - pomocowe powoływane w drodze uchwał Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2023 r. w wyniku złożonych 82 Niebieskich Kart A w tym nowych NK 49, odbyło się 234 posiedzenia grup diagnostyczno - pomocowych. Spotkania grup odbywały się w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Nowym, bardzo ważnym zadaniem w ramach wspierania rodziny jest zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych opieki asystenta rodziny. W 2023r. zadanie realizował 1 asystent rodziny. Szesnastu rodzinom przydzielono asystenta rodziny. Asystent rodziny, po analizie sytuacji rodziny z pracownikiem socjalnym oraz pozostałymi specjalistami (kurator, pedagog szkolny, dzielnicowy) sporządzał plan pracy z rodziną, w którym określa, jakie braki i potrzeby występują w rodzinie oraz określa cele do osiągnięcia i zadania służące ich osiągnięciu. **Wynagrodzenie asystenta rodziny w 2023r. wyniosło 89 073,00 zł.**

Bardzo ważnym elementem pracy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest udzielanie poradnictwa specjalistycznego. W 2023r. psycholog zatrudniony w Ośrodku w ramach konsultacji udzielanych podopiecznym OPS i ich rodzinom odbył 180 h rozmów o charakterze konsultacyjno-wspierającym w ramach pierwszego kontaktu dla 49 osób dorosłych.

Ponadto od 2022r. do oferty pomocowej OPS wprowadziliśmy dodatkowy instrument w postaci psychologa dziecięcego. Powodem zatrudnienia tego specjalisty były rosnące potrzeby w zakresie pomocy psychologicznej dla dzieci. W 2023r. psycholog udzielił wsparcia 13 dzieciom i przeprowadził z nimi 126h konsultacji.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Ważną rolę w realizacji świadczeń niepieniężnych odgrywają współpracujące z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej organizacje pozarządowe, w szczególności w zakresie:

- zaopatrzenia w artykuły spożywcze – Radomski Bank Żywności we współpracy z CARITAS - pozyskano ok. 2880 tony żywności. Jest to o 33% mniej wydanej żywności w stosunku do roku 2022. Powodem jest zmniejszenie limitu żywności przypadającej na 1 członka rodziny.
- prowadzenia jadalni dla najuboższych oraz zaopatrzenia w produkty spożywcze – Caritas Diecezji Radomskiej,
- Warsztaty terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych we współpracy z Caritas Diecezji Radomskiej.

Wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi stanowi również istotną formę aktywizacji społeczności lokalnej.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

5. Programy pomocy realizowane przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

1. „Posiłek w Szkole i w Domu”.

Ośrodek w 2023 roku realizował pomoc w formie gorących posiłków w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w Szkole i w Domu”, poprzez finansowanie dzieciom w wieku szkolnym i dzieciom do lat 7 gorących posiłków. Nieodpłatne dożywianie w 2023r. przyznawane było osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekracza 200% kryterium dochodowego. Średni koszt posiłków wydawanych w szkole i pokrywanych w ramach programu, wyniósł 5,90 zł.

Tabela nr 14. Realizacja programu „Posiłek w Szkole i w Domu”. w 2023 r.

formy świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	99	87 044,00
Pomoc w formie posiłku bez wywiadu środowiskowego	20	10 818,00
Pomoc w postaci zasiłku celowego wypłacana uczniom w okresie wakacji	36	18 365,00
Koszty dowozu posiłków do szkół	X	11 854,00
Łącznie:	X	128 081,00

Gmina finansuje obiady jednodaniowe dla dzieci spożywających posiłki w szkołach. Szczególny nacisk położono na to, by dzieci spożywały posiłki na terenie placówki. Przyjęto zasadę, że rodzice nie pobierają posiłków na wynos. Daje to pewność, że pomoc w postaci gorącego posiłku jest realizowana zgodnie z przeznaczeniem. Pracownicy socjalni i pedagodzy szkolni podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych. W 2023r. w ramach posiłków w szkole wydano 12 261 posiłków. W związku z zaleceniami Wojewody Mazowieckiego Program „Posiłek w Szkole i w Domu” realizowany był w okresie wakacji. W tym okresie dzieci otrzymały pomoc w postaci zasiłków celowych. Kwota wykorzystana na ten cel wyniosła 18 365,00 zł.

Tabela nr 15. Koszt realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

koszt programu	2023
dotacja z budżetu Wojewody	80 618,00
środki własne gminy	47 463,00
łącznie:	128 081,00

2. Prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych – w ramach otrzymanego dofinansowania pomocą zostało objętych 5 osób które świadczyły prace na rzecz OPS m.in. pomoc w rozwożeniu posiłków do szkół, prace gospodarcze w OPS, sprzątanie, pomoc przy usługach opiekuńczych. Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Kwota dofinansowania wyniosła 11 400,00 zł., środki własne pochodzące z budżetu OPS wyniosły 7 600,00 zł.

3. Program Korpus Wsparcia Seniorów – z przeznaczeniem na utrzymanie działania opasek monitorujących przekazanych osobom starszym z terenu gminy Skaryszew. Łączny koszt funkcjonowania programu wyniósł 9 600,00 zł. W 2023r. z opasek bezpieczeństwa skorzystało 16 osób. Z raportu otrzymanego od operatora wynika, że zarejestrowanych zostało 16 interwencji za pomocą opaski z tego 15 zakończyło się wsparciem telefonicznym, a 1 zakończyła się wezwaniem służb ratunkowych.

4. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – program pozwalający na objęcie pomocą osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Pomoc ta polegała na wsparciu w zakresie robienia zakupów, sprzątaniu, przygotowywaniu posiłków, toalecie oraz załatwianiu spraw urzędowych. W 2023r. gmina wydatkowała na ten cel środki finansowe od Wojewody w wysokości 33 386,00 zł, co pozwoliło na zatrudnienie 2 asystentów, którzy świadczyli pomoc w 2 środowiskach osób niepełnosprawnych.

5. Program asystent rodziny – wydatkowano kwotę 89 073,00 zł. Asystent rodziny objął swoim wsparciem 15 rodzin mających problemy opiekuńczo wychowawcze.

6. Program Senior+ na realizację tego programu w 2023r. wydatkowano kwotę z dotacji wojewody w wysokości 50 835 zł oraz ze środków własnych kwotę 70 194 zł. Środki te zostały przeznaczone na działanie aktywizujące seniorów w ramach działalności Klubu Senior+ w Skaryszewie i w Makowcu.

7. Zwrot Podatku VAT za dostawę Paliw Gazowych do gospodarstw domowych – w ramach tego programu świadczenia otrzymało 82 gospodarstwa domowe na kwotę 33 352,00 zł.

6. Wiodące zadania do realizacji przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024r.

Z uwagi na konieczność dostosowania pomocy społecznej do realiów dynamicznie zmieniającego się społeczeństwa Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność upowszechniania rozwoju środowiskowych form instytucjonalnych realizujących działania profilaktyczne, modyfikacje struktury organizacyjnej pomocy społecznej, określenie nowego modelu gminnego systemu

pomocy społecznej, otwarcia na sektor prywatny w systemie pomocy społecznej czy też zmian w zakresie funkcjonowania i finansowania domów pomocy społecznej.

Wnioski: W kolejnych latach OPS zamierza przy udziale środków zewnętrznych przekształcić się w Centrum Usług Społecznych z rozszerzając ofertę pomocową dla lokalnej społeczności.

1. W ramach działań na rzecz rodzin z dziećmi, które wymagają wsparcia w zakresie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, Ośrodek będzie kontynuować i rozwijać działania na rzecz pracy z rodziną. Aktualnie w pracę z rodziną zaangażowany jest 1 asystent rodziny, może on objąć wsparciem maksymalnie do 15 środowisk. Na chwile obecną zadanie realizowane jest w ramach środków własnych w wysokości 148 915,00 zł. W ramach przyjętego Programu – edycja 2024 przewidywane jest dofinansowanie do wynagrodzenia asystenta rodziny. Czekamy na ogłoszenie naboru aby wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie na realizację tego zadania.
2. W ramach Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej otrzymaliśmy zwiększone środki na ten cel w wysokości 45 277 zł. co pozwoli nam objąć tą formą pomocy większą liczbę osób.
3. W 2024r. Ośrodek wystąpił też z wnioskiem do Starosty Radomskiego o organizację prac społecznie użytecznych. Jest to kolejna nowa oferta która pojawiła się w OPS tym razem skierowana jest do osób długotrwale bezrobotnych. W ramach otrzymanego dofinansowania pomocą zostało objętych 4 osoby które świadczą prace na rzecz OPS m.in. pomoc w rozwożeniu posiłków do szkół, prace gospodarcze w OPS, sprzątanie, pomoc przy usługach opiekuńczych. Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Kwota dofinansowania wyniosła 10 464 zł., środki własne pochodzące z budżetu OPS wynoszą 6 976,00 zł.
4. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie kontynuuje rozpoczęty w 2020r. „Pilotażowy Program Wdrożenia Usług Opiekuńczych w formie Korpus Wsparcia seniorów”. Całodobowa teleopieka stanowi ważny element gminnej polityki senioralnej zawartej w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Projekt skierowany jest do osób starszych wymagających wsparcia, których stan zdrowia wiąże się z zagrożeniem życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Skaryszewscy seniorzy zostali wyposażeni w specjalne opaski, dzięki którym w nagłych sytuacjach będą mogli szybko wezwać niezbędną pomoc medyczną. Po otrzymaniu sygnału, teleopiekunowie zorganizują pomoc adekwatną do sytuacji danej osoby. Opaska monitorująca stan zdrowia wyposażona jest w przycisk SOS oraz dodatkowe funkcje m.in. detektor upadku i lokalizator GPS.

Program jest skierowany do osób mieszkających na terenie Gminy Skaryszew, które ukończyły 60 lat. Pierwszeństwo w dostępie do opasek miały osoby samotne, posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, niesamodzielne.

Bezpośrednią obsługą Programu zajmą się pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skaryszewie. W chwili obecnej nie otrzymaliśmy jeszcze dofinansowania, zadanie realizowane jest ze środków własnych.

5. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje od 2020r. Program Senior+. W 2024r. zostały złożone dwa wnioski na dofinansowane realizacji zadania na kluby w Skaryszewie i w Makowcu. Klub Senior + jest nową formą wsparcia dziennego dla osób 60+. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu w ramach dotacji z przeznaczeniem na funkcjonowanie Klubu „Senior +”, powstało miejsce w gminie Skaryszew, które w sposób kompleksowy będzie odpowiadało na potrzeby seniorów. Na chwilę obecną nie otrzymaliśmy środków finansowych od Wojewody,. Zadanie realizowane jest przy udziale środków własnych.

Wniosek: Niestety na przestrzeni lat daje się zaobserwować roczne zmniejszanie środków na realizację Programu Senior+ po stronie Wojewody. W roku 2021 w stosunku do roku 2020 kwota dotacji była mniejsza od wnioskowanej o 3% . Natomiast w roku 2022 w stosunku do 2021r. zmniejszenie dotacji wyniosło już 14,14% kwoty wnioskowanej. W 2023r. otrzymaliśmy dofinansowanie o 28% mniejsze w stosunku do wnioskowanego. Takie sytuacje powodują, że realizując program Senior+ nie jesteśmy w stanie zaoferować atrakcyjnej oferty naszym seniorom.

6. W bieżącym roku OPS realizuje zadanie pod nazwą „Dodatek osłonowy” . Dodatek osłonowy stanowi kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami w 2024r. przysługuje on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Zadanie jest w całości finansowane przez budżet państwa, na chwilę dzisiejszą brak planów finansowych na realizację tego zadania.
7. **Sąsiedzkie usługi opiekuńcze** – to nowa forma pomocy wynikająca ze znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej. Jest to oferta uzupełniająca usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki środowiskowe zatrudnione w OPS. Jak sama nazwa wskazuje pomoc tę mogą świadczyć osoby z bezpośredniego sąsiedztwa. Warunkiem jest aby osoby świadczące tę pomoc posiadały kurs pierwszej pomocy przedmedycznej. Pomoc sąsiedzka może być świadczona w niedziele i święta w dowolnie ustalonych godzinach. Beneficjenci tej pomocy ponoszą odpłatność za sąsiedzkie usługi opiekuńcze zgodnie ze stawkami wynikającymi z uchwały przyjętej przez Radę Miejską w Skaryszewie. Dyrektor OPS wystąpił o do

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Wojewody Mazowieckiego o środki w wysokości 96 000,00 zł. Na chwilę obecną pomoc ta realizowana przy udziale środków własnych.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy, lecz zależne od możliwości finansowych Ośrodka. To także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Na podstawie rozpoznania potrzeb MGOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań w roku 2024, które zostały przedstawione w projekcie budżetu.

STOPIEŃ ZASPOKOJENIA POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”- pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
629 327,56 zł.	740 000,00	Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej. Środki te zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców gminy Skaryszew do domów pomocy społecznej na terenie powiatu radomskiego. Obecnie Gmina Skaryszew ponosi koszty utrzymania 16 osób umieszczonych w DPS. Ewentualne niedobory mogą powstać na skutek wzrostu kosztów utrzymania DPS w 2024r.oraz ubiegania się o tę pomoc nowych osób.

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
11 813,22	30 000,00	Środki nie zabezpieczają potrzeb w tym zakresie.

MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Rozdział 85205 „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
31 050,00	61 200,00	Prowadzone będą zajęcia terapeutyczne z psychologiem skierowane na pomoc ofiarom przemocy. Istnieje potrzeba poszerzenia oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy w postaci terapeuty ds. przemocy oraz działań profilaktycznych skierowanych do rodziców i dzieci.

Rozdział 85213 „Ubezpieczenia zdrowotne”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
27 714,00	26 698,47	Zadanie własne gminy - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej. Ośrodek otrzymuje od Wojewody dofinansowanie do zadań własnych na realizację zadania. Przyznane środki w pełni zabezpieczają realizację zadania.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
173 473,46	218 000,00	Zadanie własne gminy - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Przyznane środki zabezpieczają pomoc o charakterze obligatoryjnym tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny a posiadanym dochodem). Zadanie to pozwala na prowadzenie doraźnych działań osłonowych poprzez przyznawanie zasiłków celowych np. na zakup leków, opału, żywności itp. Środki przekazane przez Wojewodę na zasiłki okresowe nie zaspokajają w pełni bieżących potrzeb. Dyrektor OPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację.

Rozdział 85215 „Dodatki mieszkaniowe”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
2 534,06	10 000,00	Zadanie własne gminy - Dyrektor OPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
322 360,07	417 000,00	Zadanie własne gminy - zasiłki stałe. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 52 osoby. Przyznane środki nie zaspokajają potrzeb w tym zakresie. Burmistrz wystąpi do wojewody z wnioskiem o dodatkowe środki z przeznaczeniem na zasiłki stałe. MGOPS monitoruje na bieżąco powyższą

MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

	sytuację.
--	-----------

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
1 372 685,95	1 611 450,00	Zdanie własne gminy - utrzymanie OPS. W ramach przyznanego budżetu wojewody realizowane są wyłącznie wynagrodzenia pracowników socjalnych. Środki własne stanowią uzupełnienie wynagrodzeń pozostałych pracowników oraz pokrywają koszty utrzymania bazy Ośrodka. MGOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków od Wojewody złoży stosowne wnioski.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
179 782,93	214 700,00	Zadanie własne- zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom. Usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalnym przygotowaniem. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby 11 osób wymagających usług opiekuńczych w tym pokrycie wynagrodzeń dla 2 pracowników świadczących usługi opiekuńcze w terenie.

Rozdział 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
128 080,72	94 307,00	Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, dowozu posiłku oraz zasiłków celowych na zakup posiłku. Przyznane środki zabezpieczają realizację zadania w 100%.

Rozdział 85415 „Pomoc materialna dla uczniów”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
165 942,10	45 000,00	Zadanie własne dofinansowywane ze środków wojewody. Zaplanowane na rok 2022 środki na ten cel nie są wystarczające. Dlatego też należy wystąpić do Wojewody o dodatkowe środki finansowe.

Rozdział 85502 „świadczenia wychowawcze oraz koszty obsługi ”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
5 036,28	0	Zadanie zlecone gminy - świadczenia wychowawcze oraz koszty obsługi. MGOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia niedoborów złoży stosowne wnioski do Wojewody. Od 2023r. świadczenia wychowawcze wypłacane są przez ZUS.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Rozdział 85502 „świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze, składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi ”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
8 410 321,48	8 780 000,00	Zadanie zlecone gminy - świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze, składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi. MGOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia niedoborów złoży stosowne wnioski do Wojewody.

Rozdział 85504 „Wspieranie rodziny”/Asystent rodziny

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
89 072,83	148 915,00	Pomoc Asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo. Istnieje potrzeba kontynuowania pracy przez asystenta rodziny, gdyż pogłębiające się zubożenie społeczeństwa prowadzi do zaniedbywania dzieci. Chcąc ograniczyć zjawisko odbierania dzieci z ich naturalnego środowiska i umieszczania ich w placówkach pomoc asystenta rodziny wydaje się być uzasadniona. Należy zauważyć, że koszty na zatrudnienie asystenta rodziny są znacznie mniejsze niż koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych. Ewentualne niedobory zostaną pokryte z dotacji wojewody przyznanej na wsparcie zatrudnienia asystenta rodziny.

Rozdział 85513 „ Ubezpieczenia zdrowotne”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
104 421,00	97 000,00	Zadanie własne gminy - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,. Ośrodek otrzymuje od Wojewody dofinansowanie do zadań własnych na realizację zadania. Przyznane środki w pełni zabezpieczają realizację zadania.

Rozdział 85508 „ Rodziny zastępcze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Plan wydatków na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
182 927,17	180 000,00	Pobyt Dzieci w pieczy zastępczej MGOPS monitoruje na bieżąco powyższą sytuację w przypadku wystąpienia niedoborów złoży stosowne wnioski do Rady Miejskiej.

Wnioski:

Wnioski płynące z przedstawionych potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2024r. w naszej gminie wskazują na słabo dostępną bazę lokalową w zakresie instytucjonalnych form opieki ale też zapotrzebowanie w tym zakresie jest niewielkie. Obserwujemy też niskie zainteresowanie

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

wśród osób niepełnosprawnych usługami Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej. Wynika to z obawy przed utratą świadczeń opiekuńczych. Ponadto osoby niepełnosprawne mają zapewnioną kompleksową opiekę bowiem mieszkają w rodzinach wielopokoleniowych.

Nie sprawdziła się też forma pomocy w postaci wsparcia seniorów w świadczeniu pomocy usługowej w postaci zakupów przez wolontariuszy. Niewątpliwie wpływ na to ma dobrze rozwinięta usługa handlu obwoźnego funkcjonującego w gminie Skaryszew. Epidemia koronawirusa w konsekwencji zaowocowała wzrostem zaangażowania w pomoc osobom starszym i samotnym sąsiadów i sołtysów. Obecnie należy zauważyć, że na dobrym poziomie funkcjonuje w naszej gminie poradnictwo specjalistyczne i doradztwo niezbędne do przezwyciężania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Innymi problemami, z jakimi muszą radzić sobie pracownicy socjalni to: nowe zadania do realizacji, nadmierna biurokracja działań, częste zmiany przepisów, nasilająca się roszczeniowa postawa klientów i niezadowolenie ze zbyt niskich świadczeń.

DYREKTOR
Miejsko Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Skaryszewie
mgr Anna [imię]
organizator pomocy społecznej

S P R A W O Z D A N I E Z D Z I A Ł A L N O Ś C I Z E S P O Ł U
INTERDYSCYPLINARNEGO w SKARYSZEWIE
za 2023r.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołany został Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Skaryszew z dnia 21 września 2023r. NR 165 / 2023. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Skaryszew: m.in. pedagog szkolny, przedstawiciele: Policji, Kuratorzy Sądu Rejonowego w Radomiu, Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skaryszewie, członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skaryszewie, Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Skaryszewie. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie. Wydatki powstałe w związku z pracami Zespołu pokrywane są z zadań własnych Gminy, w części będącej w dyspozycji Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skaryszewie. Program działania Zespołu Interdyscyplinarnego obejmuje systematyczne zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie. Ważnym elementem Programu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców, oraz świadczenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową oraz w problemy współistniejące. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał. Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Skaryszewie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.), ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm).

W trakcie działań Zespołu uczestnicy posługują się „Niebieską Kartą” w ramach procedury ujętej w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieski karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Zespół interdyscyplinarny realizuje zadania określone w Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W 2022 roku gmina ponosiła odpłatność za pobyt 11 dzieci w rodzinie zastępczej. Dzieci te zostały umieszczone w rodzinach zastępczych z uwagi na niewydolność opiekuńczo - wychowawczą rodziców po wyczerpaniu wszelkich dostępnych form wsparcia w tym pomocy asystenta rodziny, poradnictwa i terapii.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 cytowanej wyżej ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Bardzo ważnym zadaniem w ramach wspierania rodziny jest zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych opieki asystenta rodziny. W 2023 r. zadanie realizował 1 asystent rodziny. 15 rodzinom przydzielono asystenta rodziny. Asystent rodziny, po analizie sytuacji rodziny z pracownikiem socjalnym oraz pozostałymi specjalistami (kurator, pedagog szkolny, dzielnicowy) sporządzał plan pracy z rodziną, w którym określa, jakie braki i potrzeby występują w rodzinie oraz określa cele do osiągnięcia i zadania służące ich osiągnięciu.

Do głównych obowiązków asystenta rodziny należało wsparcie i aktywizacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kierowanie procesem zmiany postaw życiowych członków rodziny. Asystent rodziny odpowiedzialny był za systematyczną indywidualną pracę z rodzinami wskazanymi przez Ośrodek, udzielanie im kompleksowej pomocy i wsparcia w wypełnianiu swoich zadań.

W tym celu asystent rodziny m.in.:

- a). współpracował z instytucjami takimi jak szkoła, przedszkole, sąd, urząd pracy, urząd miasta, itp.,
- b). pomagał w wypełnianiu zadań opiekuńczo - wychowawczych,
- c). pomagał i uczył oszczędnego zarządzania budżetem domowym,
- d). merytorycznie pomagał w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- e). pomagał w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych rodziny, wspierał jej aktywność społeczną,
- f). motywował do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez poszczególnych członków

rodziny.

- g). opracowywał i realizował plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym
- h). monitorował funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, sporządzał na wniosek sądu, opinie o rodzinie i jej członkach

Mając na uwadze występujące zagrożenia w rodzinach, wzrost patologii, ubóstwa, nasilanie się agresji i zaniedbań ze strony rodziców MGOPS w Skaryszewie widzi potrzebę kontynuowania w latach przyszłych zatrudnienia asystenta rodziny, który znacznie uzupełniłby pracę pracowników socjalnych.

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Zadaniem Zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Do zadań grup diagnostyczno - pomocowych należy, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Skaryszewie w 2023 roku wpłynęło 49 Niebieskich Kart.

Tabela nr 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba prowadzonych procedur	2018	2019	2020	2021	2022	2023
„Niebieskiej Karty”	48	41	37	36	47	49

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Skaryszewie okres 2018 - 2023.

Z ustaleń wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skaryszewie wynika, że zjawisko przemocy jest dość częste, szczególnie skierowana jest ona w stosunku do dzieci i kobiet. Często przemoc jest zatajana przez ofiary lub też bagatelizowana. Rodziny dotknięte przemocą w dalszym ciągu są bardzo niechętne do rozpoczęcia procedury „Niebieskiej Karty”. Pracownicy socjalni pracujący w terenie otrzymują zgłoszenia o stosowaniu przemocy od ofiar przemocy jednak po wszczęciu procedury ofiary bardzo często się wycofują w obawie przed sprawcą, boją się o swoją i dzieci przyszłość, o brak środków finansowych w sytuacji, gdy sprawca jest jedynym żywicielem rodziny. Ponadto pracownicy socjalni informują, że otrzymują anonimowe telefony od innych osób o stosowaniu przemocy w ich najbliższym środowisku, jednak osoby te nie chcą się ujawniać, "mieszać w sprawy innych".

MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

Wyniki pracy socjalnej wskazują również na występowanie niepokojącego zjawiska, jakim jest stosowanie przemocy wobec osób starszych ze strony członków ich najbliższej rodziny.

Jako społeczeństwo mamy niski poziom wiedzy na temat przemocy domowej (30% osób badanych posiada wiedzę na temat przemocy a 90% ankietowanych w dawaniu dziecku klapsa nie wiąże z przemocą). Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona, bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać o sobie znać w dorosłym życiu.

W 2023 r. Przewodnicząca Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zwołała 38 spotkań Zespołu. Postępowania w indywidualnych przypadkach prowadziły grupy diagnostyczno - pomocowe powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny. W 2023 r. w wyniku złożonych 49 Niebieskich Kart „A” powołano 234 grupy diagnostyczno - pomocowe. Spotkania grup odbywały się w siedzibie Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z analizy NK które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu wynika, że 10% stanowią NK w przebiegu rozpraw rozwodowych, gdzie przemoc nigdy nie miała miejsca. W tych sytuacjach mamy doczynienia jedynie z konfliktem między małżonkami.

Aby skutecznie udzielać wsparcia i koncentrować się przede wszystkim na osobach, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stosuje metody pracy interdyscyplinarnej. Prowadzi stałą współpracę ze specjalistami, w szczególności ze szkołami, Komisariatem Policji, kuratorami, w zakresie diagnozowania sytuacji i rozeznania potrzeb rodziny, planowania i realizacji pracy z rodziną oraz monitorowania wspólnych klientów. Odbywa się to poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur, udział w szkoleniach, ale przede wszystkim w ramach pracy Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dlatego też ważnym elementem działania Zespołu jest poszerzenie oferty pomocowej dla osób zagrożonych przemocą domową w postaci specjalistycznego poradnictwa oraz uwrażliwienie społeczności lokalnej poprzez działania edukacyjne na problem przemocy. W 2023r. Zespół Interdyscyplinarny był organizatorem cyklu otwartych spotkań przeznaczonych dla mieszkańców gminy Skaryszew z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym radzenia sobie z agresją u dzieci. Spotkania otwarte prowadzili specjaliści z zakresu psychologii min.: Pani Aleksandra Piotrowska, Aneta Szewczyk, Mariusz Jędrzejko oraz Leszek Roszczenko. Spotkania te zostały sfinansowane ze środków pochodzących z profilaktyki alkoholowej.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2023.

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca, 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r., poz. 1426 z późn. zm.) w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada Miejska, biorąc pod uwagę przedstawione potrzeby, uchwala gminne programy wspierania rodziny. Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
 - współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
 - sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego

MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SKARYSZEWIE

na terenie gminy;

Uchwałą Rady Miejskiej w Skaryszewie Nr XII/151/2012 z dnia 25 maja 2012r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie, został wyznaczony, jako podmiot właściwy dla realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącej wspierania rodzin, o którym mowa w ustawie z 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Działania podejmowane w ramach ustawy adresowane były do rodzin wychowujących dzieci dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji oraz ochrona dzieci przed wszelkimi rodzajami przemocy, zaniedbania, brakiem należytej opieki ze strony rodziców realizowane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Skaryszewie we współpracy z placówkami oświatowymi (w tym pedagogami szkolnymi), kuratorem sądowym, lekarzem, funkcjonariuszami policji, Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym w Skaryszewie. Wszystkie działania miały na celu poprawę warunków życia dzieci w celu umożliwienia pozostania im w środowisku rodzinnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, udzielał rodzinom wsparcia finansowego, realizowanego w formach pieniężnych oraz niepieniężnych. Pomoc udzielana była ze względu na trudną sytuację życiową przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego. Pracownicy socjalni wraz z pedagogami szkolnym podejmowali działania w celu wnikliwego zbadania sytuacji socjalno-bytowych rodzin z terenu naszej gminy mających na utrzymaniu dzieci, a w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, celem objęcia ich pomocą w formie dożywiania w stołówkach szkolnych i przedszkolnych w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania. Na wniosek dyrektora szkoły z dożywiania korzystały również dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, które nie spełniały kryterium dochodowego.